

CURRICULUM DISCIPLINAR *NORMA ȘI PRACTICA LINGVISTICĂ* - PRODUS DIN PRACTICA EDUCAȚIONALĂ

Adela LEBEDIUC, profesor de limbă și literatură română, grad didactic II, CEITI

Rezumat. În acest articol vă prezentăm Curriculum-ul pentru disciplina opțională *Norma și practica lingvistică*. Factorii educaționali care au condus la dezvoltarea curriculumului se referă la modernizarea educației. Acest curriculum prevede ca subiectul să ofere studenților o serie de cunoștințe, cu referire la conceptul de normă fonetică, semantică, gramatică, utilizare, un număr sporit de activități practice, menite să formeze abilități de comunicare, iar cursul va fi un pas înainte în direcția formării și creșterii profesionale a studenților.

Abstract. In this article we present the Curriculum for the optional subject *Norma and linguistic practice*. The educational factors that led to the development of the curriculum refer to the modernization of education. This curriculum provides the subject to provide students with a series of knowledge, with reference to the concept of phonetic norm, semantic, grammar, use, an increased number of practical activities, designed to train communication skills, and the course will be a step forward in the direction of training and professional growth of students.

Cuvinte-cheie: curriculum, normă de limbă, comunicare, competență, unitate de învățare.

Keywords: curriculum, language norm, communication, competence, learning unit.

În articolul dat ne propunem să prezentăm Curriculum la disciplina *Norma și practica lingvistică*, ce poate fi utilizat ca produs în cadrul procesului de atestare a cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic.

Importanța și necesitatea studierii acestui curs, inclusiv de elaborare a curriculumului, rezidă din faptul că învățământul formativ are ca imperativ și dobândirea unui stil intelectual propriu de comunicare, convergent unor perspective diverse de interpretare a textelor literare și de realizare a actelor de vorbire orală și scrisă. Prin urmare, factorii educaționali care au condus la elaborarea Curriculumului la disciplina *Norma și practica lingvistică* se referă la modernizarea învățământului și racordarea științelor educației la principiile comunității mondiale ale educației și comunicării interculturale.

Utilizarea limbii reprezintă o carte de vizită pentru orice vorbitor. Scopul studierii acestei discipline urmărește însușirea normelor lingvistice și formarea abilităților de exprimare corectă, evitarea celor mai frecvente greșeli de limbă utilizate de vorbitorii limbii române.

Curriculum la *Norma și practica lingvistică* prevede ca disciplina să pună la dispoziția elevilor o serie de cunoștințe, cu referire la conceptul de normă fonetică, lexico-semantică, gramaticală, uz, un număr sporit de activități practice, având menirea de a forma abilitățile de comunicare.

Cursul își propune să-i învețe pe elevi să vorbească și să scrie corect, logic, coerent, prin intermediul explicării, exemplificării, exersării. În același timp, cursul respectiv, presupune a fi un suport substanțial pentru studierea altor discipline, punctul tangențial fiind comunicarea didactică.

Disciplina oferă elevilor cunoștințe de bază privind normele limbii române și cele mai frecvente abateri caracteristice limbii actuale. Astfel se va demonstra că normele limbii se schimbă în timp, iar

modificările normelor este un factor intern de evoluție a ei, prin accentuarea și recunoașterea drept corecte a unor foste abateri.

În procesul de elaborare a Curriculumului la *Norma și practica lingvistică* s-a ținut cont de prevederile *Cadrului de referință al Curriculumului pentru învățământul profesional tehnic*, ce reprezintă un document de politică educațională, care stabilește structura și procedurile de elaborare și implementare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic. Totodată, *Cadrul de referință* sugerează modul generic de interacțiune dintre sistemul curriculumului și celelalte componente ale sistemului și procesului de învățământ: instruire, evaluare, management educațional, formarea cadrelor didactice [1, p. 5].

Curriculumului, elaborat conform *Cadrului de referință* și a *Ghidului practic de elaborare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar*, are următoarea structură: Preliminarii, Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională, Competențele profesionale specifice disciplinei, Administrarea disciplinei, Unități de învățare, Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare, Studiul individual ghidat de profesor, Lucrările practice recomandate, Sugestii metodologice, Sugestii de evaluare a competențelor profesionale, Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu, Resursele didactice recomandate elevilor.

Competența de comunicare în limba română ca limbă de instruire se regăsește în formula – competența de comunicare corect, coerent și argumentat în limba română, în situații reale ale vieții – și este susținută de componentele specifice ale altor materii, care își propun să formeze competența de a comunica într-un limbaj specific domeniului.

Pentru domeniul *Norma și practica lingvistică* se propun următoarele **competențe specifice**:

CS1. Aplicarea normei ortografice, ortoepice, semantice, gramaticale, punctuaționale, stilistice a limbii române literare în diverse situații de comunicare orală și scrisă.

CS2. Explicarea faptelor de limbă atestate în comunicarea orală și scrisă.

CS3. Recunoașterea raportului dintre normă și abatere lingvistică.

CS4. Producerea personalizată a actelor de vorbire, a textelor argumentative, reflexive și metaliterare.

CS5. Analiza lingvistică a textului literar și nonliterar.

În scopul realizării unui învățământ orientat spre formarea și dezvoltarea competențelor, materiile de studiu sunt organizate pe trei unități de învățare:

1. Norme ortografice, ortoepice și de punctuație;
2. Norme gramaticale;
3. Norme lexico–semantice.

Fiecare unitate de învățare conține în mod explicit rezultatele așteptate ale învățării, formulate în termeni de unități de competență, și unități de conținut necesare pentru atingerea rezultatelor în cauză.

Disciplina *Norma și practica lingvistică* are un pronunțat caracter aplicativ, de aceea presupune accentuarea dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

Ținând cont de aceste aspecte recomandăm unele metode, procedee și tehnici didactice, utilizate în cadrul predării - învățării normelor lingvistice, care vor fi selectate de către profesor, ținându-se cont de specificul fiecărei teme, de contingentul de elevi, de etapele lecției.

Astfel la etapa *Evocare* se recomandă următoarele strategii didactice: brainstorming, freewriting, discuție dirijată, SINELG, știu/vreau să știu/am învățat etc.

La următoarea etapă – *Realizarea sensului* - se propun tehnicile și metodele: explicație, demonstrație, exemplificare, studiu de caz, problematizare, lucrul în grup, conversație euristică, învățare prin descoperire, mozaic, etc.

La momentul *Reflecție*: maraton de scriere, text argumentativ, P.R.E.S., interogare frontală, joc de rol, comentariu, redactare reciprocă etc. Acestea se vor folosi în cadrul orelor destinate contactului direct cu elevii, dar și a studiului individual (ce va prezenta abilitățile elevilor de a se documenta, de a procesa informația, de a o expune corect, de a compara, analiza diverse fenomene, de a argumenta, a formula concluzii etc).

Procesul didactic poate fi organizat eficient doar în prezența celor 3 componente fundamentale: *Predare/Învățare/Evaluare*, iar interdependența acestei triade este incontestabilă. Astfel, evaluarea se realizează în mod curent, periodic și final, la fiecare etapă propunându-se și soluții de remediere a situației, cursul finalizând cu examen, care poate fi desfășurat atât cu prezență fizică (în sălile de clasă), cât și online, pe platforma Moodle (test generat din banca de itemi).

Cursul *Norma și practica lingvistică* oferă elevilor cunoștințe în vederea însușirii teoriei și practicii lingvistice, le deschide noi oportunități atât pentru continuarea studiilor, în vederea unei cariere, cât și pentru desfășurarea unei activități profesionale performante în mediul socioeconomic din Republica Moldova. Pe lângă multiplele informații din domeniul lingvisticii și comunicării organizaționale, programul are drept rezultat înzestrarea elevilor cu abilități de comunicare și întocmire a actelor oficiale, analiză, comparație, proiectare.

În concluzie putem menționa că indiferent de domeniul profesional ales, comunicarea este fundamentul umanității, prin care o instituție, o întreprindere, societatea în ansamblul ei – se construiesc și se mențin, traversând numeroase procese și rețele de comunicare; iar cursul menționat va constitui un pas înainte în direcția formării și creșterii profesionale și a culturii generale a elevilor.

Bibliografie

1. *Cadrul de referință al Curriculumului pentru învățământul profesional tehnic*, aprobat prin ordinul Ministrului Educației nr. 1128 din 26 noiembrie 2015. Chișinău, 2015. 36 p.
2. *Ghid practic de elaborare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar*, aprobat prin ordinul ME nr. 296 din 21.04.2016, Chișinău, 2016. 84 p.
3. Lebediuc, A. Curriculumul disciplinar F. 03. L. 005 Norma și practica lingvistică. CEITI. Chișinău, 2020. 14 p.